ПЛЕНУМ ЦК КПСС

14 чэрвеня 1983 года пачаў работу чарговы Пленум Цэнтральнага Камітэта КПСС.

Пасяджэнне адкрыў Генеральны сакратар ЦК КПСС тав. Ю. У. Андропаў.

З дакладам «Актуальныя пытанні ідэалагічнай, масава-палітычнай работы партыі» на Пленуме выступіў член Палітбюро, сакратар ЦК КПСС тав. К. У. Чарненка.

Затым адбылося абмеркаванне даклада.

* * *

15 чэрвеня 1983 года на Пленуме ЦК КПСС працягвалася абмеркаванне даклада члена Палітбюро ЦК КПСС, сакратара ЦК КПСС тав. К. У. Чарненкі «Актуальныя пытанні ідэалагічнай, масава-палітычнай работы партыі».

З вялікай прамовай на Пленуме ЦК выступіў Генеральны сакратар ЦК КПСС тав. Ю. У. Андропаў.

Пленум ЦК КПСС аднагалосна прыняў па абмеркаванаму пытанню пастанову, якая апублікавана ў друку.

Цэнтральны Камітэт КПСС аднадушна адобрыў праграмныя палажэнні і вывады, змешчаныя ў прамове Генеральнага сакратара ЦК КПСС таварыша Ю. У. Андропава на Пленуме, указаў, што яны павінны быць пакладзены ў аснову ўсёй дзейнасці партыйных арганізацый.

Пленум ЦК КПСС выказаў цвёрдую ўпэўненасць, што ідэалагічныя кадры, усе камуністы аддадуць свае сілы, энергію і веды высакароднай справе камуністычнага выхавання, прадоўжаць і ўзбагацяць слаўныя традыцыі бальшавіцкай прапаганды, даб'юцца новых поспехаў у рэалізацыі гістарычных задач, якія стаяць перад Камуністычнай партыяй і савецкім народам.

Пленум ЦК КПСС разгледзеў арганізацыйныя пытанні.

Пленум ЦК выбраў члена Палітбюро ЦК КПСС тав. Р. В. Раманава сакратаром ЦК КПСС.

Пленум ЦК зацвердзіў кандыдатам ў члены Палітбюро ЦК КПСС тав. М. С. Саломенцава Старшынёй Камітэта партыйнага кантролю пры ЦК КПСС.

Пленум ЦК выбраў тав. В. І. Варатнікова кандыдатам у члены Палітбюро ЦК КПСС.

Пленум ЦК перавёў з кандыдатаў у члены ЦК КПСС таварышаў С. Ф. Ахрамеева — першага намесніка начальніка Генеральнага штаба Узброеных Сіл СССР, Б. У. Бальманта — міністра станкабудаўнічай і інструментальнай прамысловасці, В. І. Качамасава — Надзвычайнага і Паўнамоцнага пасла СССР у ГДР, В. М. Чардзінцава — камбайнера калгаса «Рассвет», Арэнбургская вобласць, В. М. Шабанава — намесніка міністра абароны СССР.

Пленум ЦК вывеў з саставу ЦК КПСС М. А. Шчолакава і С. Ф. Медунова за дапушчаныя памылкі ў рабоце.

На гэтым Пленум ЦК КПСС закончыў работу.

СЕСІЯ ВЯРХОЎНАГА САВЕТА СССР

У абстаноўцы высокага палітычнага ўздыму і дзелавітасці 16 чэрвеня ў Маскве пачала работу восьмая сесія Вярхоўнага Савета СССР дзесятага склікання.

У 10 гадзін раніцы адкрыліся раздзельныя пасяджэнні Савета Саюза і Савета Нацыянальнасцей.

На пасяджэннях палат аднагалосна зацверджан парадак дня сесіі і парадак яе работы. На абмеркаванне вынесены пытанні:

1. Аб выбранні Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР.

2. Аб некаторых змяненнях ў саставе Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР.

3. Аб міжнародным становішчы і знешняй палітыцы Савецкага Саюза.

4. Аб праекце Закона СССР аб працоўных калектывах і павышэнні іх ролі ў кіраванні прадпрыемствамі, установамі, арганізацыямі.

5. Аб зацвярджэнні Указаў Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР

Першае сумеснае пасяджэнне Савета Саюза і Савета Нацыянальнасцей пачалося ў 11 гадзін у Вялікім Крамлёўскім палацы.

Бурнымі, працяглымі апладысментамі дэпутаты і госці сустрэлі таварышаў **Ю. У. Андропава, Г. А. Аліева, М. С. Гарбачова, В. В. Грышына, А. А. Грамыку, Д. А. Кунаева, Р. В. Раманава, М. А. Ціханава, Д. Ф. Усцінава, К. У. Чарненку, У. В. Шчарбіцкага, В. І. Варатнікова, П. Н. Дзямічава, У. І. Далгіх, В. В. Кузняцова, Б. М. Панамарова, Ш. Р. Рашыдава, М. С. Саломенцава, Э. А. Шэварднадзе, М. В. Зіманіна, І. В. Капітонава, К. В. Русакова, М. І. Рыжкова.**

Слова прадастаўляецца члену Палітбюро ЦК КПСС, сакратару ЦК КПСС дэпутату **К. У. Чарненку.**

Цэнтральны Камітэт Камуністычнай партыі Савецкага Саюза, Прэзідыум Вярхоўнага Савета СССР Саветы Старэйшын Савета Саюза і Савета Нацыянальнасцей Вярхоўнага Савета, сказаў ён, уносяць на ваш разгляд прапанову аб выбранні Генеральнага сакратара Цэнтральнага Камітэта КПСС таварыша Юрыя Уладзіміравіча Андропава Старшынёй Прэзідыума Вярхоўнага Савета Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік.

Дэпутаты аднагалосна прымаюць пастанову **аб выбранні таварыша Ю. У. Андропава Старшынёй Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР.** Гэта рашэнне дэпутаты і госці, якія прысутнічаюць на сесіі, сустракаюць бурнымі, працяглымі апладысментамі.

Затым выступіў Генеральны сакратар Цэнтральнага Камітэта КПСС, Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР таварыш **Юрый Уладзіміравіч Андропаў.** Прысутныя вітаюць яго апладысментамі, стоячы.

Затым дэпутаты пачалі разгляд другога пытання парадку дня Членамі Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР выбраны дэпутаты **М. М. Слюнькоў, В. М. Мішын.**

З дакладам «Аб міжнародным становішчы і знешняй палітыцы Савецкага Саюза» выступіў першы намеснік Старшыні Савета Міністраў СССР, міністр замежных спраў СССР дэпутат **А. А. Грамыка.**

Учора восьмая сесія Вярхоўнага Савета СССР працягвала сваю работу.

ТАСС.

ПРАЛЕТАРЫІ УСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Гомельскі ўніверсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ І ПРАФКОМАЎ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА ЎНІВЕРСІТЭТА

№ 22 (544) | Субота, 18 чэрвеня 1983 года. | Газета заснавана ў верасні 1969 года. Выходзіць раз у тыдзень | Цана 2 кап

НА ЗДЫМКУ: на «выдатна» здала дзяржаўны экзамен па навуковаму камунізму студэнтка завочнага факультэта спецыяльнасці біялогія Ала Мурашкова.

Дзённік сесіі

ХУТКА ФІНІШ

Працягвае адлічваць дні летняя экзаменацыйная сесія. Кожны дзень прыносіць яна радасці, а здараецца, і засмучэнні студэнтам універсітэта, выкладчыкам.

...Пануе ажыўленне ў дэканаце эканамічнага факультэта. Праўда, яно не зусім прыемнае як для саміх студэнтаў, якія прыходзяць сюды за накіраваннямі на перездачу экзаменаў, так і для работнікаў дэканата. Што ж, клопаты асобных студэнтаў скіраваліся, як кажуць, не ў тое рэчышча. Замест таго, каб разам са сваімі аднакурснікамі рыхтавацца як след да чарговага экзамена, ім даводзіцца траціць час на тое, каб атрымаць накіраванне на здачу заліка, не вытрыманага тады, калі гэта было неабходна. Вось і атрымліваецца тое замкнутае кола, што прыводзіць у канчатковым выніку да не зусім пасляховага канца — невысокіх адзнак на далейшых экзаменах.

Загублены марна час у семестры цяпер прымушае студэнтаў удвая хутчэй наверстваць упушчанае. А зрабіць гэта бывае пад сілу не кожнаму. Адсюль вынікі, такія як, напрыклад, у другакурснікаў аддзялення эканомікі працы. Пасля двух экзаменаў па палітэканоміі і матэматычнаму праграмаванню ў ведамасцях з'явілася шэсць нездавальняючых адзнак. Тры двойкі і ў першакурснікаў гэтага ж аддзялення. Нямала працэнт здавальняючых адзнак на ўсіх курсах факультэта. Не з лепшага боку вызначыліся студэнты чацвёртага курса аддзялення АМАЭІ П. Кавалёў, М. Крантоўскі і С. Калеснікава, якія атрымалі двойкі па аднаму са здаваемых прадметаў. Такіх прыкладаў можна было б прыводзіць нямала.

Але, каб не склалася вельмі сумнае ўражанне наогул аб пасляховасці будучых эканамістаў у гэту сесію, скажам аб тых, на каго б варта было раўняцца адстаючым, у каго павучыцца, як правільна і рацыянальна планаваць свой час у семестры, як у цэлым адносіцца да заняткаў. З поспехам вытрымалі па аднаму і два экзамены студэнты групы 0-13 Т. Хмялеўская, Н. Сітко, Г. Казмірчук, другакурснікі І. Гулевіч і В. Рувоў, чацвёртакурснікі І. Працко, А. Філіпчанка Т. Безя і інш.

Каб пасяхова дайсці да фінішу сесіі, трэба і ў застаўшыся час не траціць дарэмна ніводнай гадзіны, рыхтавацца да кожнага выпрабавання з усёй адказнасцю і сур'ёзнасцю.

(Наш кар.).

НА САВЕЦЕ УНІВЕРСІТЭТА

16 чэрвеня адбылося чарговае пасяджэнне Савета універсітэта.

Аб ходзе выканання міжвузаўскай комплекснай праграмы па распрацоўцы рэкамендацый па навуковай арганізацыі і павышэнні эфектыўнасці працы прафесарска-выкладчыцкага саставу далажыў дацэнт І. П. Трацэўскі.

Аб выкладанні курса «Уводзіны ў спецыяльнасць» гаварыў у сваім выступленні загадчык кафедры фізіялогіі чалавека і жывёлін дацэнт А. І. Кіеня.

Загадчыца вучэбнага аддзела Н. І. Папкова зрабіла паведамленне аб выкананні рашэння калегіі Мінвуза БССР ад 21 студзеня 1983 г. аб запрашэнні вучоных ва універсітэт.

Старшыня прафкома студэнтаў Н. І. Колтышава гаварыла на Савеце аб выкарыстанні працэнта стыпендыяльнага фонду і правільнасці яго расходавання ў бягучым годзе.

На займаемыя і вакантныя пасады выбраны і перавыбраны прафесарска-выкладчыцкі састаў.

Па конкурсу дэканам эканомфака выбраны прафесар У. Д. Арэшчанка.

ВІНШУЕМ!

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі універсітэта, кафедра навуковага камунізму горача віншуюць асістэнта гэтай кафедры КАСЬЯНЕНКУ Анатоля Пятровіча з прысуджэннем яму ВАКам вучонай ступені кандыдата філасофскіх навук.

Справаздачы і выбары ў партарганізацыях

КРЫТЫЧНА, ПАТРАБАВАЛЬНА

Адбыўся справаздачна-выбарны партыйны сход матэматычнага факультэта. У справаздачным дакладзе партбюро падкрэслівалася, што ў мінулым годзе камуністы факультэта працягвалі работу па выкананню рашэнняў XXVI з'езда КПСС і XXIX з'езда КПБ у справе ўдасканальвання якасці падрыхтоўкі высокакваліфікаваных, ідэйна перакананых, адданых справе Камуністычнай партыі спецыялістаў-матэматыкаў. Значную ролю ў вырашэнні пастаўленых перад факультэтам задач адыгрываюць кадры. На сходзе адзначалася, што на прыкладзе факультэта прасочваецца правільнасць абранага рэктаратам і парткомам універсітэта курса на падрыхтоўку кадраў перш за ўсё з ліку выпускнікоў факультэта і выпускнікоў аспірантуры вядучых універсітэтаў краіны.

Асноўная ўвага ў справаздачным дакладзе і ў выступленнях камуністаў была сканцэнтравана на недахопах. У прыватнасці, гаварылася, што паспяховасць студэнтаў нізкая. На працягу некалькіх гадоў яна вагаецца ў межах ад 88 да 91 працэнта. Параўнальна высокі і працэнт выключаных з універсітэта студэнтаў за непаспяховасць. У чым прычына такога становішча? Перш за ўсё, кафедры праводзяць недастатковую работу па адаптацыі першакурснікаў. Работа са студэнтамі І курса патрабуе большай увагі з боку партыйнага бюро і дэканата. Партбюро факультэта недастаткова ўдзяляе ўвагі і рабоце па стварэнню атмасферы нецярпімасці да гультаёў, прагульшчыкаў. На факультэце праводзіцца шмат карысных мерапрыемстваў, але сярод іх вельмі мала такіх, якія б прапагандавалі любоў да будучай прафесіі, а, значыць, і імкненне да авалодвання ведамі.

Камуністы крытыкавалі партбюро факультэта за слабую работу па прафарыентацыі школьнікаў і, асабліва, па арганізацыі набору на завочны факультэт.

Адной з важнейшых задач, пастаўленых лістападаўскім (1982 г.) Пленумам ЦК КПСС, з'яўляецца задача ўкаранення ў вытворчасць дасягненняў навукі. Таму на парадак дня аднаго з пасяджэнняў партбюро факультэта было вынесена пытанне «Аб развіцці творчых сувязей з вытворчым аб'яднаннем «Гомсельмаш». З паведамлення загадчыка кафедры МПУ дацэнта І. В. Максімея акрэслілася рэальная перспектыва ўкладу гэтай кафедры ў выкананне пастаноў майскага і лістападаўскага (1982 г.) Пленумаў ЦК КПСС. Глыбокія навуковыя даследаванні вядуцца на кафедрах алгебры і геаметрыі (заг. кафедры — прафесар Л. А. Шамяткоў) і дыферэнцыяльных ураўненняў (заг. — дацэнт У. І. Міроненка).

Найбольш слабым месцам у арганізацыі навукова-даследчай работы на факультэце, як адзначалася на сходзе, з'яўляецца студэнцкая навука. У мэтах яе актывізацыі партыйнае бюро вырашыла ў новым навучальным годзе арганізаваць на факультэце работу студэнцкага канструктарскага бюро.

Палітыка-выхаваўчая, ідэалагічная і арганізацыйная работа, якая праводзілася партыйным бюро ў справаздачным годзе, атрымала ў цэлым станоўчую ацэнку ідэалагічнай камісіі Цэнтральнага РК КПБ г. Гомеля, хаця і ў гэтай галіне ёсць яшчэ істотныя недахопы. Так, укаранёны на факультэце комплексны план палітыка-выхаваўчай работы патрабуе больш дакладнай каардынацыі з кафедрамі, з камсамольскай арганізацыяй факультэта.

Камуністы, якія выступілі ў спрэчках, адзначалі, што адной з асноўных задач партарганізацыі ў справе паляпшэння ідэалагічнай, палітыка-выхаваўчай работы з'яўляецца павышэнне ролі кафедры. Неабходны таксама ўдзел у гэтай рабоце кожнага выкладчыка. Нельга дапускаць фармалізму пры разглядзе пытанняў па камуністычнаму выхаванню студэнтаў на пасяджэннях кафедр. Больш цеснымі павінны быць сувязі кафедр з камсамольскімі арганізацыямі груп.

Значнае месца ў дакладзе ўдзялялася пытанням праверкі і выканання прынятых рашэнняў, якасці іх падрыхтоўкі, дзейснасці партыйнага рашэння.

У абмеркаванні справаздачнага даклада прынялі ўдзел камуністы Ю. А. Кашын, В. П. Рубанік, А. Р. Грышачкін, М. В. Селькін, І. Ф. Харламаў, А. В. Саннікава, А. Ф. Каморнікаў, Л. П. Трацэўскі.

У рабоце сходу прыняў удзел і выступіў член гаркома партыі, член парткома ГДУ, прарэктар па вучэбнай рабоце Л. А. Шамяткоў.

У прынятай па справаздачнаму дакладу пастанове вызначаны мерапрыемствы па ўхіленню ўказаных на сходзе недахопаў у рабоце партыйнай арганізацыі.

У састаў новага партбюро факультэта выбрана 7 камуністаў. Сакратаром партбюро зноў выбран дацэнт кафедры алгебры і геаметрыі **Л. Я. Палякоў.**

А. ВАСІЛЬЕЎ,
член партбюро,
асістэнт кафедры алгебры і геаметрыі.

* * *

На гэтым тыдні адбыліся справаздачна-выбарныя партыйныя сходы на фізічным і эканамічным факультэтах.

Камуністы дэталёва абмеркавалі вынікі сваёй работы за прайшоўшы перыяд, у атмасферы дзелавітасці і партыйнай патрабавальнасці ўскрывалі недахопы, гаварылі аб нявыкарыстаных рэзервах і магчымасцях, рэалізацыя якіх дазволіць больш паспяхова вырашаць адказныя задачы, што стаяць на сучасным этапе камуністычнага будаўніцтва перад савецкай вышэйшай школай.

У рабоце справаздачна-выбарнага партыйнага сходу фізічнага факультэта прыняў удзел і выступіў рэктар універсітэта акадэмік АН БССР Б. В. Бокуць, эканамічнага факультэта — намеснік сакратара парткома па арганізацыйнай рабоце Я. А. Семянчук.

Выбраны новыя саставы партбюро. Іх сакратарамі выбраны: на эканамічным факультэце — А. І. Максімовіч, на фізічным — Т. П. Жалонкіна.

Інтэрнат—твой дом

УКАРАНЯЦЬ УСЁ ЛЕПШАЕ

Завяршыўся агляд-конкурс палітыка-выхаваўчай работы ў інтэрнатах універсітэта, які праводзіўся камітэтам камсамола і прафкомам студэнтаў.

Ва універсітэце студэнт набывае трывалыя веды, каб стаць высокакваліфікаваным спецыялістам. Аднак пры арганізацыі вучэбнага працэсу мы павінны памятаць і пра яго выхаваўчы характар. Але ці дастаткова часу адводзіцца ў вучэбнай праграме для маральнага, эстэтычнага і фізічнага выхавання маладых людзей? Для гэтага неабходна праводзіць мэтанакіраваную і карпатлівую пазааўдыторную палітыка-выхаваўчую работу са студэнтамі. Правільная яе пастаноўка ў інтэрнаце з улікам яго спецыфікі з'яўляецца важнай састаўной часткай усёй ідэалагічнай работы са студэнцкай моладдзю. Што ж робіцца ў гэтым напрамку ў інтэрнатах нашага універсітэта?

Трэба адзначыць, што формы і метады палітыка-выхаваўчай работы ў іх сталі разнастайнымі і цікавымі. Тут і лекцыі, і гутаркі за «круглым сталом», сустрэчы з ветэранамі вайны і працы, з інфармацыйнымі і дэпутацкімі групамі.

У кожным інтэрнаце ёсць штосьці адметнае, сваё, што заслугоўвае ўвагі іншых. Так, у інтэрнаце, дзе жывуць студэнты матэматычнага факультэта, сталі папулярнымі «Дні кафедр», дыспуты, якія рыхтуюцца на высокім узроўні. Адзін з іх — «Ці патрэбна школа ў XXI стагоддзі?» У студэнтаў гістфіла часта наладжваюцца сустрэчы з вопытнымі выкладчыкамі, педагогамі нашай ВНУ, у час якіх вядзецца зацікаўленая размова моладзі аб яе прызначэнні, сэнсе жыцця і г. д.

Як бачна, пэўны станоўчы вопыт у гэтым напрамку ёсць, але нямала і нявырашаных задач, праблем. Адна з іх — як лепш і больш мэтазгодна весці ў інтэрнатах палітыка-выхаваўчую работу, каб пазбегнуць дубліравання мерапрыемстваў, якія праводзяцца непасрэдна ва універсітэце? Патрэбна, на наш погляд, і ў далейшым пры планаванні выхаваўчай работы прытрымлівацца накопленага ў гэтай справе вопыту. Размова ідзе аб тым, што план павінен быць накіраваным на рашэнне двух-трох канкрэтных выхаваўчых задач. Гэтаму і трэба падпарадкоўваць змест плануемых у інтэрнаце мерапрыемстваў.

Асобна трэба сказаць аб нагляднай агітацыі і інфармацыі, якая аформлена ў інтэрнатах. Змест яе , на жаль, не з'яўляецца злабадзённым і актуальным. Таму дэканатам, партыйным бюро факультэтаў трэба звярнуць на гэта асаблівую ўвагу.

Не другараднай застаецца праблема вольнага часу студэнтаў. У лепшых ВНУ краіны і рэспублікі накоплены ў гэтай справе каштоўны вопыт, які нам неабходна вывучыць і па меры магчымасці выкарыстоўваць у сябе. Дні нараджэння студэнтаў, наведванне інтэрнатаў гасцямі, узаемаадносіны камендaнта і жыхароў, увага гаспадарчых работнікаў універсітэта да патрэб інтэрната — гэта таксама нашы пытанні, якія неабходна вырашаць правільна, з улікам спецыфікі інтэрната.

І яшчэ. Існуюць тыповыя правілы для ўсіх жыхароў інтэрнатаў, якія абавязкова трэба выконваць. Аднак не ўсе робяць гэта. Прывядзём такі прыклад. Там, дзе вызначан час наведвання інтэрнатаў і строга захоўваецца прапускны рэжым, не здараецца ніякіх парушэнняў. І, наадварот, там, дзе патрабавальнасць да дысцыпліны зніжана, часцей сустракаюцца розныя негатыўныя з'явы. Як бачна, не на ўсіх факультэтах праведзены сходы па растлумачэнню студэнтам тыповых правілаў пражывання ў інтэрнаце.

Па выніках агляду-конкурсу палітыка-выхаваўчай работы першае месца заняў матэматычны факультэт, другое — гістфіл, трэцяе—біяфак. Наступныя месцы занялі адпаведна эканамічны, геалагічны факультэты, факультэт фізвыхавання, будучыя фізікі.

Н. КОЛТЫШАВА,
старшыня прафкома студэнтаў,

Л. СЕЧКА,
старшыня савета па рабоце ў інтэрнатах пры парткоме.

Да 80-годдзя II з'езда РСДРП

НАША ЛЕНІНСКАЯ ПАРТЫЯ

У самым пачатку XX стагоддзя, на зары бальшавізму, У. І. Ленін горача і страсна заявіў: «...Дайце нам арганізацыю рэвалюцыянераў—і мы перавернем Расію!» (ПЗТ, т. 6, с. 127). Тытанічнымі намаганнямі У. І. Леніна і яго саратнікаў такая арганізацыя была створана. І іменна такой арганізацыяй стала партыя бальшавікоў, партыя новага тыпу, партыя рабочага класа, партыя сацыяльнай рэвалюцыі, партыя навуковага камунізму.

Бальшавізм як цячэнне палітычнай думкі ўзнік у 1903 годзе на II з'ездзе РСДРП. У пастанове ЦК КПСС «Аб 80-годдзі Другога з'езда РСДРП» падкрэсліваецца, што стварэнне нашай партыі неаддзельна ад велізарнай тэарэтычнай і практычнай дзейнасці У. І. Леніна—геніяльнага мысліцеля, паслядоўніка і прадаўжальніка вялікай справы К. Маркса і Ф. Энгельса. Ён творча развіў іх вучэнне прымяняльна да ўмоў эпохі і пралетарскіх рэвалюцый, эпохі стварэння сацыялізму і камунізму.

Вынікі II з'езда РСДРП удыхнулі свежыя сілы ў мясцовыя партыйныя арганізацыі ўсёй Расіі, у тым ліку і Беларусі. Яны садзейнічалі іх ідэйнаму і арганізацыйнаму абнаўленню і ўмацаванню, узнялі рэвалюцыйную работу на якасна новы ўзровень.

У сацыял-дэмакратычных арганізацыях Беларусі прыхільнікі ленінскай лініі ўсё больш рашуча размяжоўваліся з меншавікамі і бундаўцамі, утваралі свае самастойныя арганізацыі на бальшавіцкай платформе. У пачатку 1904 года па ініцыятыве У. І. Леніна былі створаны Палескі і Паўночна-заходні камітэты РСДРП. Іх дзейнасць з'явілася важнай вяхой на шляху барацьбы бальшавікоў Беларусі за перамогу сацыялістычнай рэвалюцыі, утварэнне БССР і Кампартыі рэспублікі.

Другі з'езд РСДРП стаў паваротнай падзеяй у развіцці не толькі расійскага, але і міжнароднага рабочага руху. Савецкія людзі, кажучы словамі У. І. Леніна, маюць права ганарыцца і ганарацца тым, што на долю камуністаў Расіі выпала шчасце пачаць новую эпоху сусветнай гісторыі.

Партыі Леніна давялося ўпершыню ў гісторыі чалавецтва вырашаць самыя складаныя задачы рэвалюцыйна-вызваленчай барацьбы рабочага класа і стварэння новага грамадства. У яе шматгранным і багацейшым вопыце адлюстраваны важнейшыя заканамернасці барацьбы сіл сацыяльнага прагрэсу за мір, дэмакратыю, нацыянальнае вызваленне, сацыялізм і камунізм. Адсюль — інтэрнацыянальнае значэнне бальшавізму, яго велізарнага гістарычнага вопыту. У. І. Ленін выканаў велізарную работу, каб бальшавізм, гістарычны вопыт нашай партыі сталі здабыткам усяго сусветнага камуністычнага руху, узорам сапраўднай рэвалюцыйнай навукі, стратэгіі, тактыкі.

Выдатную ролю ў гэтым адыграла галоўная падзея XX стагоддзя — Вялікі Кастрычнік. Яго перамога, уздзеянне на іншыя краіны і народы зрабілі бальшавізм буйнейшым ідэйна-палітычным фактарам міжнароднага жыцця. Бальшавізм і яго дзецішча—Кастрычніцкая рэвалюцыя сталі ў вачах сусветнага пралетарыяту жывым, натхняючым прыкладам смелай гістарычнай ініцыятывы і рэвалюцыйнай творчасці, мужнасці і гераізму.

Логіка гісторыі і праўда жыцця пераканаўча сведчаць аб тым, што веліч і значэнне вопыту партыі Леніна ў рэвалюцыйнай барацьбе і пабудове новага свету раскрываецца ўсё больш глыбока і рэльефна з кожным новым крокам чалавецтва па шляху грамадскага прагрэсу.

Сёння, як ніколі раней, высокі аўтарытэт СССР і нашай ленінскай партыі. «Іменна партыя, — гаварыў Ю. У. Андропаў у дакладзе «Шэсцьдзесят гадоў СССР»,—была і застаецца той магутнай творчай, мабілізуючай сілай, якая забяспечвае няспынны рух наперад на ўсіх напрамках грамадскага прагрэсу. Калі мы гаворым: «Народ і партыя адзіныя!» — гэта канстатацыя таго бясспрэчнага факта, што мэты і задачы, пастаўленныя перад сабой партыяй, дакладна адлюстроўваюць спадзяванні, патрэбы ўсіх савецкіх людзей. І шматмільённы наш народ сваімі справамі ажыццяўляе палітыку партыі».

Бальшавізм узнік на трывалай базе марксізму. З таго часу партыя Леніна ўсю сваю рэвалюцыйна - пераўтваральную дзейнасць будуе на непахісным фундаменце гэтай вялікай навукі. Матэрыялы і дакументы XXV і XXVI з'ездаў КПСС глыбока пранізваюць палажэнне аб тым, што марксізм - ленінізм — гэта адзіна надзейная аснова для распрацоўкі правільнага палітычнага курса, унутранай і знешняй палітыкі. Камуністы, узброеныя тэорыяй навуковага камунізму, глыбей за ўсіх і правільней за ўсіх бачаць сутнасць і перспектыву працэсаў, якія адбываюцца ў свеце, робяць з гэтага правільныя вывады для сваёй барацьбы за інтарэсы рабочага класа, працоўных мас, за дэмакратыю, мір і сацыялізм.

Студэнцкі клуб: справы, праблемы

ЗНАЙСЦІ ТВОРЧЫ КАНТАКТ

Важным сродкам эстэтычнага выхавання студэнтаў, фарміравання іх духоўнага свету з'яўляецца мастацкая самадзейнасць. Ва універсітэцкім клубе «Маладосць» працуюць калектывы мастацкай самадзейнасці: харавы, ансамбль народнага танца «Калінка», студэнцкі тэатр «ІТП...», вакальна-інструментальны ансамбль, вакальны гурток і гурток чытальніка. 387 юнакоў і дзяўчат прымаюць удзел у рабоце названых калектываў.

Асаблівай папулярнасцю карыстаецца ва універсітэце тэатр «ІТП...» Вынікам карпатлівай творчай работы гэтага калектыву з'явілася пастаноўка спектакля па п'есе-казцы В. Шукшына «Да трэціх пеўняў», які цёпла быў прыняты гледачамі.

Значны поспех дасягнут удзельнікамі ансамбля народнага танца «Калінка». Можна з упэўненасцю сказаць, што калі на сцэне выступае гэты калектыў, раўнадушных у зале няма.

Жадае быць лепшай работа студэнцкага хору, створанага на базе эканамічнага і гісторыка-філалагічнага факультэтаў. Часта яго кіраўніку бывае цяжка сабраць студэнтаў на рэпетыцыі не з-за іх асабістай неахвоты, а іх немагчымасці прапускаць заняткі.

Эстэтычна выхоўваць студэнта — значыць, вучыць яго самога ствараць духоўныя каштоўнасці, а не толькі быць іх спажыўцом. Гэтаму садзейнічаюць заняткі ў калектывах нашага клуба. Пастаянную цікавасць выклікае ў студэнтаў традыцыйная форма справаздачы юнакоў і дзяўчат аб факультэцкіх талентах.

У гэтым навучальным годзе былі праведзены агляды-конкурсы па жанрах і творчыя справаздачы факультэцкай самадзейнасці. У іх падрыхтоўцы і правядзенні прынялі ўдзел не толькі студэнты, але і калектывы выкладчыкаў і супрацоўнікаў факультэтаў: яны дапамагалі распрацоўваць сцэнарый справаздачнага канцэрта і г. д.

Журы падвяло вынікі агляду-конкурсу мастацкай самадзейнасці факультэтаў. Па колькасці набраных балаў першае месца заняў гісторыка-філалагічны факультэт, другое — эканомфак, трэцяе — біялагічны факультэт. Наступныя месцы дасталіся адпаведна матфаку, геафаку, факультэту фізвыхавання і будучым фізікам. Вынікі падводзіліся згодна палажэння аб аглядзе-конкурсе мастацкай самадзейнасці ГДУ. Спачатку прайшоў традыцыйны конкурс «Ану, першакурснік!». Ён атрымаўся яркім, вясёлым, шматжанравым. Спадабаліся гледачам і журы народныя танцы ў выкананні першакурснікаў гісторыка-філалагічнага факультэта, песні, з якімі выступілі П. Галаўко, І. Ждаркін, М. Шырынкіна. Грацыяй і пластыкай пакарыла студэнтка геалагічнага факультэта І. Потрасава, якая выступіла з акрабатычным эцюдам. Адзначаны і вакальныя дуэты ў саставе І. Сенцюравай і М. Малыш з матфака, І. Ерафеевай і А. Салкоўскага — з эканамічнага факультэта.

Пры падвядзенні вынікаў «Дзён мастацтваў», у якія ўваходзілі конкурсы палітычнай і эстраднай песні, чытальнікаў, конкурс танцавальных калектываў, журы адзначыла граматамі за высокае выканаўчае майстэрства студэнтку эканамічнага факультэта А. Міхейчык, М. Яновіча — студэнта фізфака, Н. Аліеву і А. Свірыдзенка з біяфака, А. Казанцаву, Ж. Савічаву з гісторыка-філалагічнага факультэта.

Цікавую, змястоўную праграму, прысвечаную 65-й гадавіне Савецкай Арміі і Ваенна-Марскога Флоту, паказаў гісторыка-філалагічны факультэт.

Эфектную і эмацыянальную кампазіцыю, прысвечаную Дню Перамогі, падрыхтаваў для конкурсу факультэт фізвыхавання і па колькасці балаў заняў другое месца пасля студэнтаў гістфіла. На трэцім месцы — эканамічны факультэт.

Творчая справаздача будучых эканамістаў прысвячалася Міжнароднаму жаночаму дню. Самабытным і жывым быў танец «Гапак» у выкананні танцавальнага калектыву факультэта. Біёлагі, якія падрыхтавалі тэматычны канцэрт па ахове навакольнага асяроддзя, занялі чацвёртае месца. Наступныя месцы дасталіся адпаведна геалагічнаму і матэматычнаму факультэтам. Будучыя фізікі атрымалі нуль балаў, таму што не падрыхтаваліся да справаздачнага канцэрта.

Актуальная тэматыка «Дзён факультэтаў», гумар і артыстызм, добры густ ператварылі іх у сапраўднае студэнцкае свята, якое надоўга запамяталася і самім яго ўдзельнікам, і гледачам.

Але нельга сказаць, што ў нас вырашана праблема масавасці студэнцкай мастацкай самадзейнасці. Рэзервы, канешне, ёсць, і даволі значныя. Задача нашага клуба будаваць у далейшым сваю работу так, каб паўней іх выкарыстоўваць.

У нас працуюць пяць аматарскіх аб'яднанняў, якія яшчэ называюць клубамі па інтарэсах. Гэта калектывы, створаныя на аснове агульнага творчага інтарэсу яго ўдзельнікаў. Яны пашыраюць культурны кругагляд моладзі, выхоўваюць эстэтычны густ, дапамагаюць у арганізацыі вольнага адпачынку студэнтаў. У гэтых аматарскіх аб'яднаннях рэгулярна праводзяцца заняткі, семінары, арганізоўваюцца сустрэчы з цікавымі людзьмі. На высокім эстэтычным узроўні праходзяць пасяджэнні клуба аматараў класічнай музыка «Саната».

Асобна трэба сказаць і аб тых недахопах і цяжкасцях, якія ў нас ёсць у арганізацыі работы клубаў па інтарэсах. Асноўнай умовай плённай дзейнасці ў справе эстэтычнага выхавання моладзі павінна быць наша сумесная работа на працягу ўсяго года з «Клубам выхаднога дня». Поспех і дакладнасць дзейнасці студэнцкага клуба самадзейнасці «Маладосць» залежыць ад цеснага кантакта з прадстаўнікамі парткома, камітэта камсамола, прафкома і грамадскіх арганізацый факультэтаў. План штомесячнай нашай работы трэба складаць на аснове заявак камсамольскіх і прафсаюзных арганізацый на правядзенне розных культурна-масавых мерапрыемстваў. Толькі ў цесным і творчым кантакце можна весці працэс высокамаральнага выхавання студэнцкай моладзі.

А. ЛЫСЯНКОЎ,
дырэктар студэнцкага клуба «Маладосць»,
М. ДРАЧОВА,
мастацкі кіраўнік клуба.

У артыкуле «Вучэнне Карла Маркса і некаторыя пытанні сацыялістычнага будаўніцтва ў СССР» Ю. У. Андропаў звяртае асаблівую ўвагу на тое, што буйныя, маштабныя задачы ўстаюць перад партыяй і народам у апошніх дзесяцігоддзях XX стагоддзя. Узятыя ў комплексе, гэтыя задачы зводзяцца да ўдасканальвання развітога сацыялізму, па меры чаго будзе адбывацца паступовы пераход да камунізму. Наша краіна знаходзіцца ў пачатку гэтага працяглага гістарычнага этапа, які, у сваю чаргу, будзе ведаць свае перыяды, свае ступені росту. Як доўга працягнуцца яны, якія канкрэтныя формы прымуць, пакажа толькі вопыт, жывая практыка.

Таварыш Ю. У. Андропаў натхнёна гаварыў аб тым, што савецкі народ і яго баявы авангард — ленінская партыя законна ганарацца сваёй прыналежнасцю да самага ўздзейнічаючага вучэння ва ўсёй гісторыі сусветнай цывілізацыі — марксізму-ленінізму. Адкрыты ўсяму лепшаму, перадавому, што ёсць у сучаснай навукі і культуры, ён знаходзіцца сёння ў цэнтры духоўнага жыцця свету, валодае розумам мільёнаў і мільёнаў людзей. Гэта ідэйнае крэда ўзыходзячага класа, вызваляючага ўсё чалавецтва. Гэта філасофія сацыяльнага аптымізму, філасофія цяперашняга і будучага.

Вялікай гістарычнай вяхой на тым слаўным і гераічным шляху, які прайшла наша Радзіма ў XX стагоддзі, з'явіўся II з'езд РСДРП. Створаная на ім партыя бальшавікоў, карыстаючыся выказваннем У. І. Леніна, вывела нашу Айчыну на шлях хуткага сацыяльнага прагрэсу, унесла буйны ўклад у развіццё сусветнага рэвалюцыйнага працэсу. Гэта была першая ў свеце арганізацыя рэвалюцыянераў, якая пачала паслядоўна ажыццяўляць у XX стагоддзі вялікі марксісцкі лозунг «Пралетарыі ўсіх краін, яднайцеся!».

Насычаныя эпахальнымі падзеямі дзесяцігоддзі, якія прайшлі пасля II з'езда РСДРП, пераканаўча і неабвержна даказалі вялікую правату і магутную жыватворную сілу гістарычнага вопыту бальшавізму, нашай ленінскай партыі, яго непераходную і ўсё ўзрастаючую актыўнасць. Гэты вопыт дапамагае камуністычным і рабочым партыям усіх краін паспяхова выконваць сваю гістарычную місію. Бальшавізм надзейна служыць для іх непераўзыйдзеным узорам пралетарскага інтэрнацыяналізму, непахіснай вернасці марксізму-ленінізму, узорам сапраўды рэвалюцыйнай стратэгіі і тактыкі, беззапаветнага служэння вялікаму камуністычнаму ідэалу, жыццёвым інтарэсам рабочага класа, людзей працы.

«Шлях, пройдзены ленінскай партыяй, — з законнай гордасцю канстатуе ЦК КПСС у пастанове аб 80-годдзі II з'езда РСДРП, — сапраўды гераічны шлях барацьбы і перамог. Пад яе кіраўніцтвам ажыццёўлены грандыёзныя пераўтварэнні, якія аказалі рашаючы ўплыў не толькі на лёсы краіны, але і карэнным чынам змянілі ход сусветнай гісторыі. Савецкі народ бачыць у КПСС свой выпрабаваны авангард, выразніка сваіх карэнных інтарэсаў, непадзельна падтрымлівае ўнутраную і знешнюю палітыку партыі, актыўна змагаецца за пераўтварэнне яе ў жыццё».

І. КУДРАВІЦКІ,
дацэнт кафедры навуковага камунізму.

НА ДАПАМОГУ СЕЛЬСКІМ ПРАЦАЎНІКАМ

Багатая кармавая база — аснова для павелічэння вытворчасці прадуктаў жывёлагадоўлі. Аб яе стварэнні вялікія клопаты праяўляюць працаўнікі калгасаў і саўгасаў. Сёлета яны значна раней, чым у папярэднія гады, выйшлі на сенажаці. Выключна спрыяльныя ўмовы надвор'я забяспечылі хуткі рост сеяных і натуральных траў. У разгары іх уборка. Актыўную дапамогу падшэфным гаспадаркам аказваюць гараджане. Свой уклад ў ажыццяўленне Харчовай праграмы імкнуцца ўнесці і члены універсітэцкага калектыву. На гэтым тыдні каля 50 выкладчыкаў і супрацоўнікаў выехала ў Жыткавіцкі раён. Учора больш 40 чалавек адправіліся ў падшэфны саўгас «Рэчкі» Веткаўскага раёна.

Пасланцы нашага універсітэта не пашкадуюць сіл, каб сумеснымі намаганнямі з працаўнікамі вёскі стварыць грамадскай жывёле неабходны запас сена, сенажу і іншых кармоў.

(Наш кар.).

ДОБРЫ ДЗЕНЬ, ПІЯНЕРСКАЕ ЛЕТА!

Стала традыцыяй праводзіць у нашым універсітэце вучэбна-метадычныя зборы па падрыхтоўцы студэнтаў да работы ў піянерскіх лагерах у якасці атрадных важатых. У гэтым годзе такі збор праходзіў ужо ў пяты раз.

...Прагулачны цеплаход «Мінск» гомельскага рачнога порта даставіў 200 студэнтаў 3-іх курсаў матэматычнага і гісторыка-філалагічнага факультэтаў у піянерскі лагер «Усход-1» вытворчага аб'яднання «Гомсельмаш». На працягу чатырох дзён тут яны настойліва авалодвалі практычнымі ўменнямі і навыкамі работы з дзецьмі ў піянерскім лагеры. Для правядзення заняткаў былі запрошаны спецыялісты з абласнога Палаца піянераў: Л. С. Сыцько, М. Б. Жарохіна, Л. І. Высоцкая, Л. І. Бобрык, інструктар гаркома камсамола Н. М. Жукава. Яны развучвалі са студэнтамі піянерскія песні, масавыя гульні, адпрацоўвалі методыку правядзення піянерскай лінейкі, а таксама вучылі будучых важатых планаваць работу піянерскага атрада і акцыябрацкай групы з улікам праграмы Усесаюзнага марша юных ленінцаў.

Некалькі практычных заняткаў на зборах правёў інструктар Гомельскага абкома камсамола М. Бязручанка, які працяглы час працаваў у Артэку. Комплекс ранішняй гімнастыкі развучвалі са студэнтамі выкладчыкі кафедры фізвыхавання ГДУ У. П. Астахаў і В. В. Калачоў. Карысную і змястоўную лекцыю аб ахове жыцця дзяцей у піянерскім лагеры і аказанні першай медыцынскай дапамогі прачытаў загадчык кафедры грамадзянскай абароны універсітэта дацэнт В. П. Дзядзічкін.

Кожны дзень у лагеры праводзіліся конкурсы, масава-забаўныя праграмы, спартыўныя спаборніцтвы. Вельмі цікава прайшоў агляд строю і песні, да якога студэнты старанна рыхтаваліся. Праграма агляду ўключала рапарт старшыні савета атрада аб гатоўнасці да агляду, выкананне атрадам каманд па перастраенню, знешні выгляд атрада, хадзьбу строем і з песняй. Перамогу ў аглядзе атрымаў шосты атрад, у састаў якога ўваходзілі студэнты гістарычнага аддзялення.

Не менш захапляючай была і праграма турыстычнай эстафеты. Трэба было паказаць сваё ўменне ў пераадольванні перашкод, трапіць гранатай у цэль, перанесці хворага, прабегчы па бервяну, а галоўнае, хутка і правільна паставіць палатку.

...І вось урачыстая лінейка, прысвечаная закрыццю вучэбна-метадычнага збора. Яна была не толькі своеасаблівымі практычнымі заняткамі для студэнтаў. На ёй падводзіліся вынікі чатырохдзённай упартай барацьбы. Было адзначана, што праграма збора поўнасцю выканана. Найбольш актыўным і старанным студэнтам на лінейцы аб'явілі падзяку. Сярод іх Ала Паўлава, Людміла Гарэлава, Наталля Чаглей, Таццяна Даўгун, Уладзімір Галота і інш.

Дні, праведзеныя ў піянерскім лагеры, праляцелі хутка. Да пабачэння, гасцінны піянерскі лагер «Усход-1». Добры дзень, піянерскае лета!

Л. СЕЧКА,
начальнік вучэбна-метадычнага збора.

НА АХОВЕ ГРАМАДСКАГА ПАРАДКУ

Заканчваецца навучальны год. Цяпер падводзяцца яго вынікі па многіх паказчыках. Мне ж хочацца сказаць, як удзельнічалі нашы дружыннікі ў ахове грамадскага парадку на працягу трох месяцаў, што папярэднічалі вясновай залікова-экзаменацыйнай сесіі. Усяго было зроблена 752 чалавека-выхадаў: на гістфіле — 129, эканомфаку — 118, матфаку — 111, фізічным факультэце — 107, біяфаку — 97, факультэце фізвыхавання — 89, геафаку — 67.

7 і 8 чэрвеня на дзяжурствы выходзіла 15 супрацоўнікаў НДС і 19 дружыннікаў з ліку выкладчыкаў. Яны паказалі належную арганізаванасць.

Нельга не адзначыць нераўнамернасць выхаду на дзяжурствы. Так, з геалагічнага факультэта на дзяжурствы выходзіла ад 11 да 35 чалавек і г. д.

Акрамя планавых дзяжурстваў — патруляванне вуліц, дружыннікі ГДУ забяспечылі шэраг агульнагарадскіх рэйдаў і дзяжурствы на агульнаўніверсітэцкіх вечарах.

Адным з недахопаў трэба лічыць тое, што, акрамя матэматычнага факультэта, у другім семестры бягучага навучальнага года ніхто не аформіў пасведчанні паступіўшым у ДНД. Гэты прабел трэба ліквідаваць у верасні.

За добрасумленныя адносіны да абавязкаў дружынніка штаб ДНД універсітэта прадставіў да ўзнагароджвання граматамі камітэта камсамола ГДУ А. Горбача, М. Ісаенку, А. Шумілава, І. Шаладанава, А. Лукашэнку (гістфіл), М. Шпакоўскага, Э. Строгіна, В. Жосткіна, В. Васіна, А. Ісаева (эканомфак), А. Папова, У. Макарэвіча, С. Плюто, У. Дзегаўца, С. Чарнея (матфак), А. Сердзюкова, І. Баравікова, У. Русакова, Г. Волкаву, К. Люкшына (фізічны факультэт), Л. Кажэўнікаву, У. Паценку, І. Храмчыкава, Ю. Казульку (біяфак), С. Шыловіча, І. Новікава, Ю. Пінчука, І. Емяльянава, А. Фінагенава, І. Яленіча (геафак).

В. ТРУХАЎ,
кіраўнік ДНД ГДУ, ...

Глядзіце новы фільм

ЗРАЗУМЕЦЬ СЯБЕ

З галоўным героем новага фільма вядомага беларускага рэжысёра Валерыя Рубінчыка «Культпаход у тэатр», знятага па сцэнарыю Валянціна Чарных, мы знаёмімся ў цяжкі і адказны для яго перыяд жыцця.

Ціхаміраў жыве ў невялікім, згубіўшымся сярод азёраў сяле, працуе ў калгаснай рамонтнай майстэрні. Ён жанаты, у яго двое дарослых дзяцей. Здольны музыкант, Ціхаміраў у вольны час кіруе сельскай мастацкай самадзейнасцю, аддаючы гэтаму занятку ўсе свае сілы і ўпартасць. Герой фільма жыве спакойным, правільным, як яму здаецца, жыццём. Але пасля прагляду ў райцэнтры п'есы маладога мясцовага драматурга, у сюжэце якой ён нечакана знаходзіць падабенства з яго жыццём, гэты пакой парушаецца, змяняецца няўпэўненасцю, сумненнем у правільнасці сваіх учынкаў. Ён спрабуе паглядзець на сябе з боку, разабрацца ў сваім жыцці, у сваім сапраўдным прызванні, зразумець прычыну ўзнікшых у сям'і непаразуменняў. Але гэта яму не ўдаецца: абвастраюцца адносіны з жонкай, замыкаецца ў сабе дачка, і нават камісія з райцэнтра не разумее пастаўленую ім праграму самадзейнасці...

І тут Ціхаміраў, сталы саракавасьмігадовы мужчына, вырашае звярнуцца за парадай да... аўтара так усхваляваўшай яго п'есы, зусім яшчэ маладога драматурга. Пры сустрэчы ён запрашае Пісьменніка прыехаць і пажыць у Белых Азёрах, каб на месцы лепш разабрацца ва ўсім. Пасля нядоўгіх ваганняў Пісьменнік прымае прапанову Ціхамірава і прыязджае ў яго роднае сяло.

Такія ў агульных рысах экспазіцыя і завязка фільма. «Бясхітраснага фільма», — скажа хто-небудзь і памыліцца. Сюжэт і сапраўды не складаны, але карціна ў цэлым — наадварот. І гэта пераканаўча даказваюць нам амаль у кожным эпізодзе сцэнарыст і рэжысёр фільма, і, зразумела, акцёры. Кола праблем, узнімаемых у ім, незвычайна шырокае і разнастайнае. У мастацкі ўвасобленай атмасферы правінцыяльнага жыцця ставяцца актуальныя для кожнага пытанні. Пры гэтым у большасці выпадкаў вычарпальныя адказы на іх свядома не даюцца. Аўтары фільма як бы ўцягваюць гледача ў дыскусію аб правільнасці таго ці іншага рашэння, таго ці іншага ўчынку герояў, не навязваючы пры гэтым «адзіна правільнага», свайго. Іншы раз учынкі дзеючых асоб здаюцца зусім нелагічнымі і з пункту гледжання здаровага сэнсу незразумелымі. І тут становіцца відавочным, што для таго, каб да канца зразумець утоены сэнс учынкаў герояў, гледачу неабходна самому ўжыцца ў вобраз і актыўна ўдзельнічаць у падзеях. Адбываецца метамарфоза: гледач спантанна ператвараецца ў дзеючую асобу і нібы прапускае экранныя падзеі праз сябе. І вось вы ўжо без ценю сумнення верыце, што некалькі дзён жыцця Пісьменніка ў Белых Азёрах далі яму магчымасць зведаць лёсы простых сельскіх працаўнікоў — іншы раз драматычныя, уздзейнічаць на іх, а таксама знайсці свой шлях.

У фільме шмат дэталей, якія здаюцца на першы погляд нязначнымі, але без якіх не ўдалося б дасягнуць паўнаты і стройнасці падзей на экране. Гэта і жартоўная песня на вершы Максіма Танка пра музыкантаў, што згубілі свае інструменты, і пішучая машынка ў сетцы Пісьменніка, і грошы, якія вось ужо пятнаццаць гадоў Ціхаміравы высылаюць свайму няўдаламу сыну-музыканту. Вельмі значны таксама і эпізод у рэстаране, калі Пісьменнік недвухсэнсава «размаўляе» са сваёй былой жонкай з дапамогай урыўка з папулярнай песенькі. Глыбока, на мой погляд, сімвалічныя эпізоды з пачынаючым дэльтапланерыстам, які настойліва спрабуе ўзляцець, нягледзячы на першыя няўдачы.

Аднак не ўсё ў фільме раўнацэнна. Ёсць залішняя зацягнутасць асобных эпізодаў, нераспрацаванасць асобных вобразаў. Шкада, напрыклад, што шматабяцаючы вобраз Пехава так і застаўся не да канца раскрытым. Хацелася, каб і вобраз Міхаіла, жаніха дачкі Ціхамірава, быў распрацаваны глыбей. Прычым зрабіць гэта можна было не за кошт экраннага часу, а надаючы вобразам больш сакавітыя і красамоўныя рысы.

Нельга не сказаць і пра выдатны акцёрскі ансамбль, які заняты ў карціне. Яркія, запамінальныя вобразы ствараюць на экране вядомыя акцёры Я. Сяблоў (Пісьменнік), В. Талызіна (жонка Ціхамірава), В. Шэндрыкава (Мадзіста), а таксама маладая актрыса М. Шманская (дачка Ціхамірава). У ролі Ціхамірава зняўся беларускі акцёр Юрый Ступакоў.

Здымкі фільма вяліся ў нашай вобласці. Маляўнічыя куткі роднай прыроды з любоўю ўвасоблены на экране і лёгка пазнаюцца.

А. ШКУТ,
студэнт 5-га курса эканамічнага факультэта.

СПОРТ

ПА ТЭХНІЦЫ ВОДНАГА ТУРЫЗМУ

На працягу трох дзён на р. Іпуць каля вёскі Раманавічы праводзіліся абласныя спаборніцтвы па тэхніцы воднага турызму. У іх прыняла ўдзел і каманда нашага універсітэта. У выніку напружанай барацьбы яна заняла другое месца. Наперадзе аказаліся толькі гомсельмашаўцы. Наша каманда здолела апярэдзіць такія моцныя калектывы як БІІЧТ, радыёзавод, РТА, школа турыстычнага майстэрства і інш. Асабліва добра выступалі студэнты фізічнага факультэта С. Самусёў і С. Каротчанка, якія ў асабістым заліку занялі трэцяе месца.

У бягучым месяцы каманда ГДУ паедзе на зборы інструктараў воднага турызму на р. Охта ў Карэльскую АССР з мэтай падрыхтоўкі да рэспубліканскага спаборніцтва студэнцкага таварыства.

У. СЫЦЬКО,
старшыня клуба турыстаў ГДУ, старшы навуковы супрацоўнік кафедры оптыкі.

ТАК ТРЫМАЦЬ!

У Віцебску праведзена першынство Белсавета СДСТ «Буравеснік» па лёгкай атлетыцы сярод юнакоў. Выдатна на іх выступілі выхаванцы ДЮСШ пры спортклубе ГДУ (трэнеры С. Жываў, Л. Евянок, А. Маліноўскі, М. Загальскі). Яны набралі 633 ачкі і ўпэўнена заваявалі агульнакамандную перамогу.

Сярод нашых юных лёгкаатлетаў найбольш паспяхова выступілі Ігар Халмоўскі ў бегу на 100 м, Алена Мільто ў скачках у вышыню, якія выйшлі пераможцамі. Другімі прызёрамі сталі Святлана Вінакурава ў бегу на 100 м, Галіна Стрыжак на дыстанцыі ўдвая даўжэйшай, эстафетныя каманды дзяўчат на дыстанцыях 4×100 і 4×400 м. Бронзавы жэтон пасля скачкоў у вышыню ўручаны Аляксандру Краўцу.

Д. ЖАРКОЎ,
дырэктар ДЮСШ пры СК ГДУ.

Нашы кансультацыі

МАТЭРЫЯЛЬНАЯ ДАПАМОГА СТУДЭНЦКІМ СЕМ'ЯМ

У адпаведнасці з сацыяльнай праграмай, вызначанай XXVI з'ездам партыі, ЦК КПСС, Прэзідыум Вярхоўнага Савета СССР, Савет Міністраў СССР і ВЦСПС прынялі рашэнне аб парадку і тэрмінах ажыццяўлення мерапрыемстваў па ўзмацненню дзяржаўнай дапамогі сем'ям, якія маюць дзяцей.

Згодна пастановы Прэзідыума ВЦСПС ад 30 кастрычніка 1981 года для працуючых маці, а таксама для жанчын, якія вучацца з адрывам ад вытворчасці, уводзіцца часткова аплачваемы водпуск па догляду за дзіцём да дасягнення ім узросту аднаго года, а таксама дадатковы водпуск па догляду за дзіцём без захавання заработнай платы да дасягнення ім узросту паўтара года.

Студэнткі, якія сталі маці і збіраюцца ў акадэмічны водпуск, абавязаны падаць у прафком студэнтаў копію пасведчання аб нараджэнні дзіцяці. Прафком на аснове загада аб акадэмічным водпуску і наяўнасці копіі пасведчання аб нараджэнні дзіцяці назначае грашовую дапамогу ў размеры 35 рублёў. Дапамога выплачваецца бухгалтэрыяй універсітэта 5-га чысла кожнага месяца.

Пры афармленні акадэмічнага водпуску студэнткам-маці дэканы факультэтаў павінны ўказваць у загадзе, з якога чысла афармляецца акадэмічны водпуск, ці атрымлівала студэнтка стыпендыю. Калі атрымлівала, значыць, стыпендыя захоўваецца і на перыяд дэкрэтнага водпуску (56 дзён да нараджэння дзіцяці і 56 дзён пасля яго нараджэння).

Студэнткі, якія сталі маці, маюць права атрымаць аднаразовую грашовую дапамогу на нараджэнне першага дзіцяці — у размеры 50 рублёў, другога — у суме 100 руб. Для гэтага неабходна прадаставіць у прафком даведку, выдадзеную ЗАГС, копію пасведчання аб нараджэнні адпаведна першага і другога дзіцяці і даведку аб месцы жыхарства дзяцей.

Прызначаецца грашовая дапамога і студэнцкім сем'ям, сукупны даход у якіх на члена сям'і не перавышае 50 руб. у месяц. Дапамога выплачваецца ў размеры 12 рублёў у месяц на кожнае дзіця да дасягнення ім 8-гадовага ўзросту.

В. СЕНІНА,
нам. старшыні прафкома студэнтаў ГДУ.

АДРАСАВАНА СТУДЭНТАМ—ФІЛОЛАГАМ

У кнігарні № 19 па вул. Савецкай, 106 у продажу ёсць літаратура, адрасаваная студэнтам філалагічных аддзяленняў ВНУ:

ГАЛАВІН Б. Н. Уводзіны ў мовазнаўства. М., «Высшая школа», 1983.

ДАНКОЎ В. Н. Гістарычная граматыка рускай мовы. М., «Высшая школа», 1981.

Гісторыя замежнай літаратуры XIX стагоддзя. М., «Просвещение», 1982.

Гісторыя рускай савецкай літаратуры (1917—1940 гг.). М., «Просвещение», 1983.

КУЗНЯЦОВА Э. В. Лексікалогія рускай мовы. М., «Высшая школа», 1982.

Руская савецкая літаратурная крытыка. М., «Просвещение», 1983.

Руская савецкая літаратура 50—70-х гадоў. М., «Просвещение» 1981.

Сучасная руская мова. М., «Высшая школа», 1981.

Хрэстаматыя па тэорыі літаратуры. М., «Просвещение», 1982.

Е. ГРАБЦЭВІЧ,
прадавец магазіна.

З вамі гутарыць урач

УСЁ КАРЫСНА Ў МЕРУ

З даўніх часоў, вядома, што сонца — сябар нашага здароўя. Сонечнае апраменьванне садзейнічае павышэнню ўстойлівасці нашага арганізма да многіх неспрыяльных фактараў, да інфекцыйных захворванняў.

Пад уплывам сонечных праменняў павышаецца тонус цэнтральнай нярвовай сістэмы, актывізуецца дзейнасць залоз унутранай сакрэцыі, паляпшаецца абмен рэчываў. Усё гэта аказвае дабратворны ўплыў на працаздольнасць і настрой чалавека.

Калі ж па якіх-небудзь прычынах чалавек адчувае дэфіцыт сонечнага апраменьвання, развіваецца стан, вядомы пад назвай светавое галаданне. Зніжаюцца тонус нярвовай сістэмы і абаронныя сілы арганізма, парушаюцца абменныя працэсы. Чалавек часцей у такім выпадку хварэе, у яго паніжаецца працаздольнасць. Жаданне чалавека хутчэй загарэць бывае настолькі моцным, што ён не задумваецца аб тым, якую шкоду наносіць яго здароўю вельмі доўгае знаходжанне на сонцы. Арганізм чалавека не можа адразу ж прыстасавацца да рэзкай змены тэмпературы, і гэта прыводзіць да яго перагрэву. У выніку парушэння раўнавагі паміж колькасцю цяпла, якое арганізм атрымлівае звонку, і яго аддачай у знешняе асяроддзе, узнікае цеплавы або сонечны ўдар.

Адчувальнасць да павышэння тэмпературы навакольнага асяроддзя ў людзей розная. Сардэчна-сасудзістыя, эндакрынныя захворванні, а таксама ўжыванне алкаголю становіцца прычынай хуткага парушэння цеплавой раўнавагі ў арганізме. Асабліва схільны да перагравання людзі са светлай скурай, старыя, дзеці.

Што ж адбываецца ў арганізме пры перагрэве? У спёку наш арганізм уключае механізмы рэгуляцыі тэмпературы цела і, у першую чаргу, фізічнай тэрмарэгуляцыі. Гэта выражаецца ва ўзмацненні потавыдзялення, пачашчэнні дыхання. У чалавека чырванее скура, яму моцна хочацца піць. Пры з'яўленні гэтых першых прыкмет перагрэву трэба тэрмінова перайсці ў халаднаватае месца, калі ёсць магчымасць — прыняць душ. Калі гэта не зрабіць своечасова, арганізм будзе і далей страчваць вадкасць за лік потавыдзялення. А гэта выклікае недастатковае кровазабеспячэнне мозгу, сэрца.

Неабходна ведаць правілы першай дапамогі пры цеплавым удары. Перш за ўсё трэба перанесці пацярпеўшага ў халаднаватае месца, асцярожна пакласці яго, крыху прыпадняць ногі з дапамогай валіка з адзення, падкладзенага пад калені, расшпіліць гузікі. На галаву неабходна пакласці змочаны халоднай вадой ручнік.

У тым выпадку, калі пацярпеўшы страціў прытомнасць, трэба на адлегласці паднесці да носа вату, змочаную нашатырным спіртам. Пры сонечным удары, акрамя перагрэву цела, можа быць і апёк — вынік уздзеяння сонечных праменняў на скуру. Першая дапамога пры сонечным удары такая ж, як і пры цеплавым. Але, калі ёсць апёк, нават нязначны, трэба змазаць гэта месца алеем або вазелінам.

Каб пазбегнуць цеплавога або сонечнага ўдару, нельга доўгі час знаходзіцца на сонцы, на пляжы. Спачатку працягласць сонечных ванн не павінна перавышаць 15—20 мінут, затым іх можна паступова падаўжаць, але не больш, чым да двух гадзін. Загараць лепш за ўсё не лежачы, а ў руху, прычым лепш за ўсё раніцай і вечарам. Карысна спалучаць сонечныя ванны з купаннем. На галаву абавязкова надзяваць што-небудзь, трэба карыстацца і чорнымі акулярамі. У спякоту не рэкамендуецца шмат есці і многа піць.

М. ГЕЛЯМЕЕВА,
урач-тэрапеўт паліклінікі № 6, член таварыства Чырвонага Крыжа.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

«Гомельский университет» — орган парткома, ректората, комитета ЛКСМБ и профкомов Гомельского государственного университета (на белорусском языке), Гомельская фабрыка «Палесдрук» Дзяржкамітэта БССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю. Гомель, Савецкая, 1. Аб'ём — 1 друк. аркуш. Тыраж 2000 экз.
АЗ 20453
Наш адрас: вул. Савецкая, 104, п. 3-11, т. 58-18-5...